

KOSE TEATAJA

KOSE VALLA AJALEHT

WWW.KOSEVALD.EE

MAI 2026

„Vahel ongi kõige tähtsamad need täiesti tavalised asjad.“

KRISTINA TÕRUK
Kose valla aasta ema

TULEMAS

kultuurikava.ee

KOSE KULTUURIKESKUS

15.05 kl 18 kontsert „Keelpill kutsub külla“.

Tasuta

20.05 kl 19 teater Kikerdis „Ära aja mulle udu“.

Pilet 10 eurot

5.06 kl 19 teater Kikerdis esietendus

„Külalistemaja laibaga“. Pilet 10 eurot

KOSE RAAMATUKOGU

Kose raamatukogu näitused mais:

KLAASKAPIS Kose gümnaasiumi neljandate klasside käsitöönäitus

SEINTEL fotokonkursi rändnäitus „Minu Eesti“

RAAMATUNÄITUSED:

Laenutusosakonnas

„Keelatud“

„Jätkunäitus raamatusarjadest - Moodne aeg“

„Prantsusmaa noorsookirjandus“

Lasteosakonnas raamatunäitus „Minu ema on maailma parim!“

KOSE SOTSIAAL- JA HARIDUSE TUGI-TEENUSTE KESKUS

Vanemaealiste mälu treening:

11.05 ja 25.05 kl 12 Habaja külakeskuses

15.05 kl 18-21 praktiline koolitus „AI (tehisintellekt), meie igapäevane abimees“

28.05 kl 17 Dementsusega inimeste tugigrupp

ORU KÜLAKESKUS

15.05 kl 19 Läsna teatri etendus „Nimetu täht“

23.06 kl 19 Oru jaanituli, tantsuks Anne Adams ja Mixerduo

RAVILA MÕIS

27.05 kl 18 Meie meistrite õpituba

31.05 kl 18 Kultuurikohvik
Puukäsitöö näitus / Piret Täht
Maalinäitus / Gunta Randla

ARDU KÜLAKESKUS

22.05 kl 19 Teater Kikerdis etendus „Ära aja mulle udu“ (Ardu koolis)

10.06 kl 19 Teater Kikerdis etendus "Külalistemaja laibaga" (Ardu koolis)

Kose kutsub 9. mail kevadlaadale

Maikuu teisel laupäeval ehk 9. mail peetakse Kose alevikus Kose valla ja Kose Lions klubi ühiselt korraldatavat traditsioonilist kevadlaata „Kose Kutsub Külla“.

Laadal kaupleb traditsiooniliselt ligi 260 müüjat, kes pakuvad nii vanavara ja kultuurikaupu, käsitöö-, põllu- ja aiakaupu ning -saadusi kui ka toidu- ja tööstuskaupu.

29. korda peetud kevadlaada peaesineja on legendaarne **Anne Veski**, lisaks astuvad lavale kohalikud esinejad.

Kose kevadlaada korraldamist toetasid **Ecoterm AS**, **Glassense AS** ja **Halver**

KAVA 9. mail

9.00 Kevadlaada avamine

9.30 Kose huvikooli muusikaosakond (puhkpilliorkester, viiuldajate, fagotistide ja akordionistide ansamblid)

10.00 MTÜ Helimer lastekoor, noortekoor ja kammerkoor

10.30 Ravila laulustuudio

11.00 Kose valla rahvatantsurühmad

12.00 Anne Veski ja naiskoor Meelika

13.00 Päästeameti demo

13.30 Mina tantsin huvikool MTÜ

mööbel OÜ. Lionsite heategevusliku loterii peasponsor: **Estlive Travel OÜ**

Kevadlaada ajalugu ulatub aastasse 1996, mil Kose Lions klubi pani alguse Kosel korraldatavale kevadlaadale. 2013. aastast tunneme valla esindus-

sündmuseks saanud laata nime all „Kose Kutsub Külla“. Hinnanguliselt külastab kevadlaata igal aastal 4000–5000 inimest.

Kevadlaada tõttu saab Kose keskplatsil parkida kuni 8. mai kella 17ni

Seoses kevadlaada „Kose Kutsub Külla“ ettevalmistustöödega palume reedel, 8. mail, peale kella 17 autosid Kose keskplatsile mitte parkida. Eelnevalt keskplatsile pargitud sõidukid tuleb enne reedese tööpäeva lõppu mujale ümber paigutada.

Laadapäeval ehk 9. mail tasub Kosel liigeldes mees pidada aga seda, et varahommikul kella 6st kuni õhtul kella 18ni on liikluseks suletud Pikk tänav. Liiklusele suletud on ka Ujula põik, mis viib esinejate parklasse.

29. korda peetav kevadlaad „Kose Kutsub Külla“ avatakse 9. mail kell 9. ↓

Kose valla aasta ema on Kristiina Tõruke

Kose vallavolikogu otsustas Kose valla aasta ema aunimetuse anda Kristiina Tõrukele, kes on nelja lapse ema ja Kose huvikooli kunstiopetaja.

Kristiina Tõruke on esildisel kohaselt inimene, kes on järgmise põlvkonna kasvatamisse panustanud palju nii isiklikku aega kui oskusi ja armastust. „Seda nii

oma peres, professionaalses töös kui ka paljudes ettevõtmistes, kus ta vabatahtlikuna on olnud nii eestvedajaks kui elluviijaks. Oma soojuse ja empaatiavõimega on ta eeskujuks ja oluliseks täiskasvanuks paljudele lastele ja noortele ning küllap ka nii mõnelegi lapsevanemale,“ seisab esildises.

Tõrukele aunimetusele esitanu hinnangul panustab Kristiina Tõruke Kose huvi-

kooli õpetajana alati rohkem kui tööülesanded ette näevad. „Lisaks õpetajatööle on ta panustanud oma ideedega huvikooli arengusse laiemalt. Töö, pere ja vabatahtliku töö kõrvalt osaleb ta ka erinevatel täienduskoolitustel, mis tema avara silmaringi horisonti veelgi laiendavad ja ellu rakendamiseks uusi ideid toovad.“

Samuti on Tõruke uue suunana toonud Kose huvikooli

kunstiosakonda filmiõppe, mis sellest õppeaastast on ametlikult lõimitud põhiõppe programmi. Esildise kohaselt on Tõruke tund õpilaste seas ülipopulaarne. „Kolm aastat on korraldatud grandioosseid filmigalaseid, tema õpilased on leidnud tunnustamist vabariiklikel konkurssidel.“

Kristiina Tõruke lööb aktiivselt kaasa Kose-Uuemõisa külaseltsi tegemistes. Ta on olnud eestvedajaks „Unusta-

tud mõisade“ külastusmängu programmi koostamisel ja läbiviimisel. Kose-Uuemõisa külakeskusega koos on ta korraldanud näitusi, viimane neist oli „Minu Eesti“, mille idee ja suuresti ka teostus pärinesid esildise kohaselt temalt.

Kristiina on mitmeid aastaid olnud kaastegev Kose kihelkonnapäevade ettevalmistuses, laste- ja noorte programmi läbiviimisel, samuti

EELK Kose koguses erinevate pühade pidamisega seotud perepäevade korraldamisel.

„Kristiina on inimene, kes kunagi ei ütle ära, kui temalt mõne idee elluviimisel abi paluda. Ta ei otsi tähelepanu, ent tema peale saab alati loota. Paljudesse oma tegemistesse on ta kaasanud ka oma pere, nii lapsed kui ka abikaasa Reinari,“ seisab esildises. ↓

Kosel joostakse juunis heategevusjooksu

Sel aastal joostakse Kosel ja Sõmerus heategevuslikku jooksu „Märka last jooksmas“, mille eesmärk on toetada laste esmase vaimse tervise abi kättesaadavust.

Jooks on mõeldud kuni 14-aastastele ning sai alguse noore tüdruku Elizabethi ideest korraldada oma kodukohas Kosel sõpradega jooks metsaradadel. Täna on sellest kasvanud kogukondlik algatus, kuhu on kaasatud ka kohalikud noored, kes aitavad rajad ette valmistada ja üritust korraldada.

Kose jooks saab stardipaigu 6. juunil 2026 kell 10. Lisaks joostakse 28. juunil Sõmeru terviserajal, kus korraldusega aitab kaasa Marco Aitman. Kogutud tulu suunatakse laste vaimse tervise toe parandamiseks. Tule jooksmas ja tee head!

LOMELY MÄE

Mäluveski finaalis võidutsesid „Uued“

15. aprillil Oru külakeskuses peetud Kose valla mälumängu „Mäluveski“ hooaja 2025/2026 finaalis tuli esikohale võistkond „Uued“ meeskondade „Viro“ ja „III klass“ ees.

Kõik võistkonnad said auhinnaks Nuti Grupi ristsõnade ja sudoku-de ajakirju. Lisaks pani Nuti Grupp välja eriauhinnad parimatele mälumänguritele, milleks olid kuue kuu tellimus paberajakirjadele „Nuti“ ja „Suured Tähed“ ning kuue kuu ligipääs digiristsõnade keskkonnale ristsõnad.ee.

Selle hooaja küsimuste koostajad olid Nuti Grupi mälumänguosakonnast Matis Song ja Inga Toom. Täname Nuti Gruppi ja Tarmo Tuulet küsimuste koostamise ja auhindade eest!

Samuti täname „Mäluveski“ korraldustiimi, Meeli Tõnismaad ja Pilvi Kullaseppa, kes hooaja jooksul aitasid mälumängu tehniliselt ette valmistada!

Kohtumiseni uuel mälumänguhooajal! ↓

JEKATERINA KALJUKIVI
Kose valla kultuurinõunik

KOKKUVÕTE KOSE VALLAVOLIKOGU 23. APRILLI ISTUNGIST

Kose vallavolikogu pidas oma seitsmendat istungit 23. aprillil Kose vallas, istungit juhatas volikogu esimees Martin Medar.

Istungist võtsid osa Kose vallavolikogu liikmed Martin Innos, Alvar Kaser, Kärt Köverjalg, Marika Mae, Madis Maiste, Sander Mölder, Siiri Tammeleht, Tarvi Nikker, Pelle Pohlak, Siim Pohlak, Reeno Puusep, Piia Pärsik, Silvar Rohi, Katrin Taniste, Kadri Tiis, Rene Uukareda ja Demis Voss.

Puudusid Merle Pussak, Kalle Sleng ja Ken Metsis.

Kose vallavolikogu määrusega nr 9 delegeeriti Eesti Vabariigi haridusseaduse § 10³ lõikes 3 sätestatud kohaliku omavalitsuse ülesanded Kose vallavalitsuse pädevusse.

Kose vallavolikogu määrusega nr 10 muudeti Kose vallavolikogu 25.05.2023 määrust nr 39 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“.

Kose vallavolikogu määrusega nr 11 delegeeriti lastekaitseadusest ja sotsiaalhoolekande seadusest tulenevad ülesanded Kose vallavalitsusele.

Kose vallavolikogu otsusega nr 39 kinnitati Kose valla aasta emaks Kristiina Tõruke.

Kose vallavolikogu otsusega nr 40 kinnitati uus Kose vallavalitsuse ametiasutuse struktuur ja teenistukohtade koosseis.

Kose vallavolikogu otsusega nr 41 võimaldati Mittetulundusühingul Kose Kunstikeskus kasutada tasuta Kose vallale kuuluvaid keldrikorruse ruume asukohaga Kose alevik, Hariduse 2 oma tegevuseks otsustuskorras tähtajaga kuni 01.05.2032.

Kose vallavolikogu otsusega nr 42 võimaldati Mittetulundusühingul Habaja Külade Selts kasutada tasuta Kose vallale kuuluvat kinnistut ja sellel asuvat hoonet asukohaga Habaja alevik, Kose mnt 19 oma tegevuseks otsustuskorras, tähtajaga kuni 01.05.2036.

Täpsem ülevaade vallavolikogus toimunud aruteludest ja hääletamisest koos vastuvõetud õigusaktidega on kättesaadav valla veebilehelt <https://www.kosevald.ee/volikogu-istungite-paevakord-ja-salvestused>. ↓

Mai lõpus sõidetakse Kosel rahvarallit

29. ja 30. mail peetakse Kose ja Anija valla teedel rahvarallit, kokku läbivad osalejad kahe päevaga üheksa kiiruskatset.

Kose rahvaralli kuulub selle hooaja rahvarallide ja -sprintide Eesti karikavõistluste kalendrisse, olles üks viiest sõidetavast rahvarallist. Täna on sõidetud juba nii Otepää kui Antsla rahvaralli, pärast Koset ootavad järjekorda veel Virumaa ja Türi rahvaralli.

Rahvaspordikomitee esimehe Tiina Ehrbachi sõnul on tegemist vaheldusriikka hooajaga, sest näiteks Kose ümbruses ei ole rahvarallit aastaid sõidetud. „Mitme uue või tagasituleku teinud rahvaralli taga on kogenud korraldajad,“ ütles Ehrbach.

Lisaks kuulub rahvaralli karikasarja kuus rahvasprinti.

Eestis võivad rahvarallil võistelda üldjuhul kõik täisealised inimesed, kellel on kehtiv B-kategooria juhiluba ning

REEDE, 29. mai

KELLAEG	ASUKOHT	TEGEVUS
15.30	Podium, Kose keskväljak	Ürituse avamine
16.00	Podium, Kose keskväljak	Võistluse start
16.00-23.00	Kiiruskatset Kose valla teedel	Kolm kiiruskatset
15.30-18.00	Lasteala	Batuudid, puldiautode takistusrada, näomaalingud, kuubikupusle

LAUPÄEV, 30. mai

KELLAEG	ASUKOHT	TEGEVUS
7.00-19.00	Kose ja Anija valla teed	Kuus kiiruskatset
13.30-17.00	Lasteala ja ostutänav	Elektriautod, tõukeautod, ATV, puldiautode takistusrada, näomaalingud, kuubikupusle, erinevad kauplused
Täpsustamisel	Podium, Kose keskväljak	Autasustamine

kelle juhtimisõigus ei ole peatatud. Lisaks peab olema osalejal vähemalt rahvaspordi litsents või mõnel juhul rahvuslik litsents.

Registreerimine Kose rahvaralliks pole veel lõppenud ning avaldatud kalender on esialgne. ↓

Korteriühistud saavad generaatori ostmiseks toetust taotleda

Aprilli lõpus avanes taotlusvoor korteriühistutele, millest saab küsida toetust transporditava või kohtkindla generaatorite ostmiseks.

Taotlusvoor on avatud kuni 30. novembrini (kaasa arvatud) või eelarvehendite lõppemiseni

Lisaks on võimalik saada toetust avariitoite väljaehitamiseks korterelamu elektripaigaldistele generaatori ühendamiseks ning sellega seonduvatele ehitus-, rekonstrueerimis- ja projekteeerimistödele.

Päästeameti kriisiteadlikkuse talituse juhataja Sälli Hinrikuse sõnul on oluline,

et koos seadmete ja ehitustöödega peavad ka kortermaja elanikud saama koolituse generaatori kasutamiseks. „Elanik peab teadma, mida ja kes kriisilukorras teeb – kuidas pääseb keldrisse, kuidas käib generaator tööle ja nii edasi. Selline info ei tohi jääda ühe või paari inimese teadmiseks,“ ütles Hinrikus.

Toetus on suunatud elamutele, kus on vähemalt kolm korteriomandit ning mis on igapäevaselt kasutuses ja kus vähemalt 80 protsenti korteriomanditest on füüsiliste isikute omandis. Korteriühistutel on vaja eelnevalt veenduda, et neil oleks olemas nõuetele vastav elektriaudit, mis on üks toetuse andmise tingimustest. Ühe

taotleja maksimaalne toetussumma on 10 000 eurot. Taotlusvooru kogumaht on 780 000 eurot.

Taoline taotlusvoor korteriühistutele avatakse teist aastat, eelmisel aastal oli eelarve 1,3 miljonit ning toimepidevaks sai 196 korteriühistut. Veebruaris avati korteriühistutele ka varjumiskohtade kohandamise taotlusvoor, mille osas oli huvi väga suur ning eelarve ammendus kahe kuuga.

Korteriühistud saavad elanikkonnakaitse koolitusi ja nõustamist tellida kriisikoolitus@paasteamet.ee või võtta ühendust vastava regiooni päästeteskusega. ↓

KOSE TEATAJA

Väljaandja: Kose vallavalitsus
Kirjastaja: Harjumaa Ühinenud Meedia OÜ
Küljendaja: Piret Tuur

Reklaami sisu ja lugejakirjades toodud seisukohtade eest toimetuse ei vastuta.

Kuulutused ja reklaam:
myyk@harjueluee; tel 646 2214
Trükk AS Printall

Kose Teataja kaastööd palub toimetuse saata toimetaja Simmo Saare e-posti aadressile
SIMMO.SAAR@KOSEVALD.EE
29. MAIKS 2026.

Kaastundeavaldused tuleb saata aadressile
myyk@harjueluee.

Kose valla aasta ema Kristiina Tõruke: elus ei ole tähtis teha erakordseid asju, vaid olla järjepidev ja päris

Kose valla aasta emaks valitud Kristiina Tõruke ei räägi endast kui kellestki erilisest. Pigem vastupidi, ta ütleb ausalt, et elab oma elu nii nagu ikka: teeb oma tööd kunsti- ja tehnikaõpetajana, tegeleb igapäevaste toimetustega ning kasvatab oma nelja last.

Tema rahulik olek ja praktiline ellusuhtumine jätvavad mulje inimesest, kes ei tee suurt numbrit oma tegemistest, kuid kelle panus ulatub märksa kaugemale, kui esmapilgul paista võiks. Lisaks pere kasvatamisele panustab ta aktiivselt noorte arengusse. Ta on aidanud käivitada erinevaid projekte ja loonud lastele ja noortele võimalusi katsetada, õppida ja ennast leida. Tema sõnul ongi just see tema peamine motivaator. „Laste tagasiside on vahetu,“ ütleb ta. „Nad ei tee sulle head nägu niisama. Kui neile meeldib, siis nad näitavad seda.“ Ta kirjeldab olukordi, kus lapsed tulevad ise rääkima või tervitavad teda väljaspool kooli. „Siis saad aru, et oled midagi õigesti teinud.“

Lapsele tuleb anda võimalus proovida

Kristiina peres kasvab neli last, kellest vanim on Tartus lõpetamas gümnaasiumit, noorim aga alles alustanud kooliteed. See tähendab, et ühes peres on korraga koos nii need, kes alles õpivad maailma tundma kui ka need, kes juba vaikselt oma teed lähevad. „Kõik lapsed on täiesti erinevad,“ ütleb ta. „Sa ei saa neid omavahel võrrelda. Igaüks on omaette inimene.“ Just see mitmekesisus on tema sõnul emaks olemise üks suurimaid väljakutseid, aga samas ka suurimaid väärtusi. Ta leiab, et laste kasvatamisel ei ole oluline mitte kontroll, vaid usaldus ja järjepidevus.

„Mul ei ole ühtegi last, kes ei oskaks ise hakkama saada,“ ütleb ta. „Nad oskavad süüa teha, nad saavad poes käidud, nad ei jää hätta.“ Tema jaoks ei tähenda see, et laps peab kõigega üksi toime tulema, vaid pigem seda, et talle tuleb anda võimalus proovida. „Sa pead oskama ka lahti lasta. Kui sa kõik nende eest ära teed, siis nad ei õpi kunagi ise hakkama saama.“ Samas on ka asju, milles ta järeleandmisi ei tee. „Elementaarne viisakus ja teistega arvestamine on sellised asjad, mis peavad paigas olema.“

Lapsed õpetavad ka emasid, mitte vaid emad lapsi

Kuigi väljastpoolt võib suur pere tunduda keeruline, ei pea Kristiina nelja lapse kasvatamist tingimata raskemaks, kui ühe lapse kasvatamist. „Kõige raskem on tegelikult esimese lapsega,“ ütleb ta. „Siis on tunne, et käid kogu aeg munakoorte peal ja mõtled, kas teed ikka kõike

Kristiina Tõrukese peres kasvab neli last.

FOTO: ERAKOGU

õigesti. Iga järgmise lapsega läheb mingis mõttes lihtsamaks.“ Samas ei tähenda see, et kogemus kõik probleemid ära lahendaks. Pigem muutub lihtsalt suhtumine. „Sa õpid ajaga rahulikumalt võtma. Aga samas iga laps on nii erinev, et sa ei saa kunagi öelda, et nüüd ongi selge.“

Lapsed õpetavad ka emasid, mitte vaid emad lapsi. Kristiina toob välja, et lapsed on teda õpetanud olema rohkem kannatlik. „Ma ei olnud varem kindlasti nii kannatlik. Lapsed õpetavad seda päris hästi.“ Kannatlikkus aga ei ole ainus, mida lapsed on Kristiinale andnud, vaid ka seda, kuidas rõõmu tunda väikestest asjadest. „Vahel toob laps sulle mingi kivi või lille. Täiskasvanu jaoks ei ole see midagi erilist, aga tema jaoks on see tähtis. Ja see mõte seal taga ongi see, mis loeb.“ Samuti peab ta oluliseks hetki, kus lapsed näitavad iseseisvust

ja julgust ise tegutseda, sest just sellised hetked on need, mis tema sõnul kõige rohkem meelde jäävad.

Kristiina leiab, et liigne muretsemine ei vii edasi, kuid tunnistab samas ausalt, et kõik otsused ei ole olnud lihtsad. Näiteks meenutab ta hetke, mis on talle siiani meelde jäänud. „On olnud hetki, kus pidin minema tööle ajal, kui laps oli veel väga väike. See oli väga raske,“ meenutab ta. „Sa lihtsalt pead vahel tegema otsuseid, mis ei ole lihtsad. Ja siis elad nendega edasi.“ Sellised kogemused on andnud talle laiemat vaate elule ja õpetanud väärtustama seda, mis on päriselt oluline. „Sa hakkad aru saama, et kõik ei ole

must-valge, et elu ongi natuke selline ..., keerulisem.“

Kogukond on nagu taim, mida pead kastma, et tomateid saada

Lisaks perele on tema elus oluline roll ka kogukonnal. Tema jaoks ei ole see lihtsalt sõna, vaid midagi, mida ta on ise kogenud nii minevikus kui ka praegu. „Vanasti oli kuidagi loomulik, et sa teretasid inimesi, isegi kui sa neid otseselt ei tundnud,“ ütleb ta. „Olgu see kortermajas või samas piirkonnas elades.“ Tänapäeval on see tema sõnul muutunud. „Praegu on see pigem harv. Inimesed elavad rohkem omaette ja ei pruugi teisi märgata.“ Samas ei tähenda see tema arvates, et kogukond oleks kadunud. Pigem on see lihtsalt teistsugune ja vajab rohkem teadlikku panustamist.

Ta toob välja, et kolides Tallinnast Kose-Uuemõisa, märkas ta midagi,

mis teda positiivselt üllatas. „Mind hämmastas, et siin inimesed teretavad, täpselt samamoodi nagu vanasti linnas oli,“ meenutab ta. „See andis kohe teise tunde.“ Tema sõnul ongi see üks osa sellest, mis teeb ühest kohast kodu, mitte ainult majad ja tänavad, vaid see, kuidas inimesed üksteisega suhestuvad.

Toimiv kogukond ei teki iseenesest, vaid vajab inimeste panust. „Kui sa tahad midagi saada, pead ise panustama. See on nagu taim, kui tahad tomateid, pead tomatitaimet kastma,“ ütleb ta.

Kogukonna tähtsust mõistis ta eriti selgelt eelmise aasta lõpus, kui nende pere kodu tulekahjus kannata da sai. „Siis oli väga selgelt näha, kui palju inimesi tegelikult hoolib. Appi tulid nii sõbrad kui ka täiesti võõrad inimesed,“ räägib ta. See kogemus kinnitas talle, et ka tänapäeval leidub inimeste vahel palju hoolivust ja valmisolekut aidata. „Sa saad aru, et sa ei ole üks. Ja et tegelikult on inimestes palju headust.“ Tema jaoks tähendab kogukond seda, et inimesed ei ela lihtsalt kõrvuti, vaid on vajadusel ka olemas.

”
[Kui sa tahad midagi saada, pead ise panustama.](#)
[See on nagu taim, kui tahad tomateid, pead tomatitaimet kastma.](#)“

Aeg läheb kiiremini, kui arvata oskad

Nelja lapse emana tunnetab ta selgelt, kui kiiresti aeg möödub. „Kui praegu ei tee, siis varsti seda aega enam ei ole,“ ütleb ta. „Lapsed kasvavad ära. Neil tekivad oma tegemised, oma sõbrad, oma elu.“ Just sellepärast peab ta oluliseks, et koos oldud aega ei lükataks edasi. „Me üritame iga suvi ikka koos midagi teha, kas või lihtsalt kuskile minna. Sest varsti ei ole see enam nii lihtne.“ Just see paneb teda väärtustama ühiseid hetki ning leidma aega pere jaoks, hoolimata kiirest elutempost.

Küsimusele, mida ta oma lastele eluks kaasa tahab anda, vastab ta lihtsalt: „Kõige tähtsam on see, et sul oleks elus midagi, mis sind päriselt huvitab ja käima paneb.“ Tema sõnul ei ole elu kunagi ideaalne, kuid oluline on, et inimene leiaks oma koha ja tunneks, et ta saab hakkama, sest see on juba väga palju.

„Vahel ongi kõige tähtsamad need täiesti tavalised asjad,“ ütleb ta. Olgu selleks ühine aeg, väike vestlus või lihtsalt hetk, kus kõik on korraks paigas. Ja võib-olla just selles peitubki see, mida tähendab olla aasta ema: mitte teha midagi erakordset, vaid teha oma asju järjepidevalt ja päriselt. ♡

MARJA LIINA SOASEPP

ORU KÜLAKESKUSES

Emadepäeva KONTSERT

8.mail kell 19.00

Laulavad emad koos lastega

KOSE

Kontsert on TASUTA

MIHAIL SEBASTIAN

NIMETU

ÄHT

LÄSNÄ TEATER

15. MAIL KELL 19.00

ORU KÜLAKESKUSES

Pilet 15 eurot
kahapeal sularahas

**VASTUVÖTT
KOSE GÜMNAASIUMI
10. KLASSI**

Kose gümnaasiumi 10. klassi vastuvõtu avaldusi saab esitada 15. maini sisseastumine.ee keskkonnas.

Vestlusi peetakse vahemikus 2.- 8. juuni.

KOSE GÜMNAASIUM

Koostöö ja keskkonnahoidlikkus: Ardu kooli diivanid said uue elu

Koostöös Ardu kooli neljanda kuni üheksanda klassi õpilaste ja õpetajatega said neli diivanit uued katted, pikendades seeläbi mööbli eluiga.

Aja jooksul kulunud diivanid vajasisid uuendamist, kuid uue mööbli soetamise asemel otsustati leida keskkonnasäästlikum lahendus. Nii sündiski ettevõtmine, mis peegeldab hästi Ardu kooli põhiväärtusi: hoolivust keskkonna vastu, ettevõtlikkust ja koostööd.

Mitu kuud kestnud ettevõtmine sai alguse sügisel ning kasvas samm-sammult terviklikuks projektiks, kuhu panustasid paljud.

Töö käigus võeti diivanid lahti, eemaldati vanad katted, valmistati šabloonid ning lõigati uued kangatükid. Seejärel õmmeldi katted kokku, parandati karkassi ning pandi diivanid taas kokku. Nii said vanad ja väsinud mööbliesemed omale uue ilme ja hingamise.

Õpilased töötasid tehnoloogia-õpetajate juhendamisel, omandades töö käigus uusi oskusi ning kogedes

Ardu kooli diivanid uut elu saamas.

FOTOD: ERAKOGU

meeskonnatöö väärtust. Tulemuseks on hubased ja kutsuvad puhkenurgad, mille üle võib kogu koolipere uhkust tunda. Olulise panuse andis ka Kose vallas tegutsev ettevõtte Mööbel Sinule OÜ, kes toetas kooli kvaliteetse mööblikangaga. See võimaldas õpilastel luua midagi kestva ja praktilist.

Suur tänu kõigile õpilastele, õpetajatele ja koostööpartneritele, kes selle ettevõtmise teoks tegid!

Projekt näitas, et kui midagi piisavalt tahta ja ühiselt tegutseda, sünnivad ka väikestest algatustest suured muutused. ↓

KAROLIN KARU
Ardu kooli koolielu korraldaja

Naiskodukaitse tähistas Kosel mälestuspäeva

Pühapäeval, 19. aprillil kogunesid Kose jaoskonna naiskodukaitsjad EELK Kose Püha Nikolause kirikusse, et tähistada Naiskodukaitse mälestuspäeva.

Meenutati repressioonide käigus hukkunud naiskodukaitsjaid: 24. aprillil 1942 mõrvati nõukogude võimu poolt Sosva vangilaagris kuus silmapaistvat Naiskodukaitse juhti, nende seas mälestuspäeva algataja, Heino Noore ema Salme Noor. Pärast jumalateenistust asetasiid mälestuspäeval

osalejad küünla kiriku kõrval asuvale mälestuskivile, seejärel süütasime küünlad Kose kirikaeda maetud kümne naiskodukaitsja haual. Viimane sai võimalikuks tänu Marge Ulmi pühendumusele Kose kihelkonna Naiskodukaitse ajalugu uurides.

Naiskodukaitse mälestuspäeva tähistati esmakordselt 1998.aastal Tartus. Harju ringkonnas on päeva tähistatud alates 1999. aastast, Kosel sai traditsioon alguse 2002. aastal. ↓

DIANA MIHKELSOO
Naiskodukaitse Kose jaoskond

Naiskodukaitsjate mälestamine Kose kalmistul.

FOTO: ERAKOGU

Jooks ümber Paunküla veehoidla tõi kokku üle 500 spordisõbra

Meeste 10,5 km TOP kuus.

FOTO: ANDRUS DANILOV

18. aprillil anti neljanda jooksuga ümber Paunküla veehoidla avastart Maru Järvejoosude sarja 25. juubelihooajale.

Jooksjad said võistelda päikese- ja vähese tuulega, mis lõi eeldused headeks tulemusteks.

10,5 kilomeetri pikkusel põhidistantsil püstitati nii meeste kui naiste arvestuses uued rajarekordid. Meestest võitis Olavi Allase ajaga 33:18,7 ning naistest oli kiireim Helen Bell, kelle võidu aeg oli 38:53,9. Kokku läbis 10,5 km pikkuse ringi 377 jooksjat ja kõndijat, mis on ühtlasi uus osalejate rekord.

Lisaks põhidistantsile joosti ka metsamiili (1,6 km) ning lastejooksu. Neljanda Paunküla metsamiili parimad olid poistest Henrik Koolmeister ajaga 5:50,2 ning tüdrukutest Tuuli Danilov ajaga 6:22,0. Metsamiili distantsil finišeeris 50 osalejat.

Jooksupäeva avasid kuni 12-aastased jooksuhuvilised, kellel tuli läbida 330 meetrine ring. Lastejooksust võttis osa 91 last.

Kõik tulemused on leitavad Kose spordimaja kodulehelt.

Täname Paunküla heaolukeskust ja Kaido Kornakit, MTÜ Staminat ja Urmo Raiendit ning AS-i Maru ja Taavi Varbi, kelle toetusel sai sündmus sujuvalt korraldatud. Samuti täname kõiki osalejaid ja kaasaelajaid, ilma teieta ei saaks kodukanti ühendav spordiüritus toimuda. ↓

LAURA LOKOTAR
Kose spordimaja

Oru lauluvõistlusel tehti ajalugu

21. märtsil peetud Oru laste laululaps 2026 tõi tagasi ammuse traditsiooni. Võiks isegi öelda, et taastas ajaloolise järjepidevuse, nimelt saatis üle paljude aastate lapsi lauluvõistlusel bänd.

Seekord tegi seda Kolu Küla Bänd. Nii mõnegi saalisistuja mõte rändas ajas tagasi, nii umbes veerandsada aastat. Kui Oru lauluvõistlust bändiga tegema hakati, olid tänased osalejad kõik veel sündimata, juhendajad olid erinevates rollides. Caroly oli kohal, aga nii väike, et ei küündinud kolme- kuni nelja-aastaste vanuserühmaga. Marika oli tookord lasteaialaste juhendaja, tänane lasteaia muusikaõpetaja Anneli vist ei elanudki veel siinkandis. Kerli oli lauluõpetaja, aga mitte Orus, siin juhendas ta memmede lauluansambli ja laulis kvartetis. Sandra oli tollel ajal laululaste esinumber, laulis solistina, osales kooli tütarlaste ansambli ja lastekooris, esines kõikidel kooli- ja külasündmustel. Eks selle kogemuse baasilt julges ta Riive poolt bändile esitatud väljakutset toetada. Ja nii see läks.

Lastelaulude õppimine kui paras katsumus

See pole mingi tavaline asi, et väikeses külas tehakse laste lauluvõistlust bändiga. Lastelaulude ära õppimine on harrastusbändile tõsine katsumus, laste saatmine võistlusolukorras tohtu vastutus. Siin peab olema veel miski, mis kõiki osapooli inspireerib ja ühendab. Orus on selleks tugev kogukonnatunne ja muidugi isiklikud seosed ja suhted. Tol eelmisel ajal saatis lapsi laulu-

Oru laululapse konkursi juhendajad.

FOTO: ERAKOGU

võistlusel ansambel Rivaal. Nende prooviruum oli rahvamajas. Siit oli bändi solist Tiit teismelisena oma pillimehele alustanud. Tema oma lapsed, ka Sandra, lauluealised, õppisid Oru koolis. Muusikaõpetajaks oli nende tädi, Oru kooli kauaaegne muusikaõpetaja Tiina. Lauluvõistlus bändiga sai võimalikuks tänu õe-venna koostööle.

Muusika ühendab

Tänane külakeskuse kultuuri- ja kogukonnaspetsialist, Kolu külanem ja bändi eestvedaja Riive on Oru kooli vilistlane, ka tema muusikaõpetaja oli Tiina. Caroly käis samuti Oru koolis, muusikaõpetajaks oli Tiina. Kolu küla bändis mängib Sandra kõrval tema teismeline poeg Uku, tütar Murel osales lauluvõistlusel. Bassimees Ando seisab laval nii otseses kui ülekantud tähenduses oma tütre selja taga, Kirke mängib bändis viiulit ja osales lauluvõistlusel. Saksofonimängija Indrek on Kolu küla multitalent, tema sobitub igasse kogukonda. Siin ongi see miski. Täna lauluvõistluse eest-

vedajad ja pillimehed on kasvanud või elavad samas paigas, nad kannavad samu väärtusi ja annavad neid edasi.

Paigad seovad inimesi, inimesed kujundavad paigavaimu ja kultuuri, ühistegevused loovad traditsioone.

Iga uus on unustatud vana

Nüüd olid laval uue aja laululapsed, kõlasid moodsad laulud, oli uhkeid kostüüme ja värvilist tulede sära. Publikus oli nii uusi kui endisaegseid inimesi. Kontsert oli imeline!

Tunne oli sama hea kui aastaid tagasi. Ei olnud tüütavat mõtet, et see kõik on juba nagu olnud. Pigem meenus tõdemus, et iga uus on unustatud vana.

Nüüd teame, et tänased laululapsed on homsed korraldajad. Muidugi teevad nad nii, nagu nende ajale kohane, aga järjepidevus kestab. Eelkäijate kogemus annab julgust jätkata, kasvatab kogukonnatunnet ja hoiab traditsioone. Laste lauluvõistlus oli aastaid Oru küla kaubamärk. Olgu see jälle nii. ↓

REET SUURKASK

Kose naiskodukaitsjad toetasid veterane pannkoogilõunaga

12. aprillil kutsusid Kose jaoskonna naiskodukaitsjad rahvast sinilillekuu raames Viskla külakeskusesse pannkoogilõunale, et koguda raha Eesti vigastatud veteranide toetuseks.

Üleskutse ajal pannkoogilõunale suunduvad kogunesid Kolu ja Kosel, et liikuda Visklasse jalgrattastel.

Külakeskuses ootasid külastajaid naiskodukaitsjad pannkookidega, annetuse eest sai soetada ka sinilillemeeneid.

Kose naiskodukaitsjad tänavad kõiki pannkoogilõuna külastajaid, tänu kellele kogunes veteranide toetuseks 335 eurot. Pannkoogilõuna läbiviimist toetasid Viskla külakeskus ning Ahisilla talu.

Veteranikuud tähistati üle Eesti, aprilli sündmustekalendris oli mit-

Pannkoogilõunale suunduvad jalgrattamatkajad Visklas. FOTO: RIIVE TAMM

meid heategevuslikke spordisündmusi, mille hulka kuulusid nii erinevates linnades joostud Sinilillejooksud kui peetud discgolfimängud. Kampania tipp-sündmuseks oli tavapärastelt 23. aprilli Veteranirock.

Alates 2014. aastast on igal kevadel aprilli lahutamatuks osaks heategevuskampania Annname au!, millega kutsutakse kaitseväge ja Kaitseliidu veteranide tunnustuseks

kandma sinilillemärki. Kampania eestvedajaks on Vigastatud Võitlejate Ühing koostöös Naiskodukaitsesega. Käesoleval aastal toetatakse kogutud tuluga veteranide sporditegevust ja vaimset tervist ning taastusraviseadme soetamist Ida-Tallinna keskaigla. ↓

DIANA MIHKELSOO
Naiskodukaitses Kose jaoskond

Kose valla laululapsel astus üles 45 noort lauljat

25. aprillil peeti Oru külakeskuses Kose valla laulukonkurssi „Kose valla laululaps 2026“. Kontserdil astus ette 45 laululast Kose valla koolidest ja lasteaedadest.

Vastavalt Harjumaa Laululaps 2026 juhendile, mille järgi võeti lapse vanuse arvestamise aluseks 14. mai 2026 seis, võistlesid laululapsed viies vanuserühmas: viie- kuni kuueaastased, seitsme- kuni üheksa-aastased, 10–12-aastased, 13–15-aastased ja 16–18-aastased.

Žürii (Anneli Uus, Kadri Toomeste ja Mike Richard Koch) abiga valiti igast vanuserühmast Kose valda esindama kaks laululast 15. ja 16. mail Kiili rahvamajas peetavale Harjumaa Laululapse konkursile. ↓

Valltuks osutusid:

Viie- kuni kuueaastased: Kristella Sulbi ja Johannes-Mattias Määrfeldt
Seitsme- kuni üheksa-aastased: Harland Luht ja Ronja-Liisa Upan
10-12-aastased: Harriet Soontaga ja Amelia Maala
13-15-aastased: Katriin Randorg ja Kirke Tombak
16-18-aastased: Robin Metsis ja Pille-Riin Pulman

JEKATERINA KALJUKIVI
Kose valla kultuurinõunik

Kose valla laululapsed Oru külakeskuses.

FOTO: ERAKOGU

Eesti sõlmis Ukrainaga kaitsetööstuse arendamise leppe

Kaitseminister Hanno Pevkur allkirjastas Kiievis Ukraina kaitseminister Mykhailo Fedoroviga ühiste kavatsuste leppe, mille eesmärgiks on luua raamistik kaitsetööstuse koostööks, sealhulgas ühistootmise edendamiseks.

„Build with Ukraine“ algatus seab Eesti tehnoloogilised lahendused Ukraina lahingukogemusega, võimaldades innovatiivsete kaitsetööstuse lahenduste kiiremat tootmist.

Mitmed Eesti ettevõtted on väljendanud huvi alustada koostööd Ukraina partneritega, et toota ründe- ja püüdurdrone ning elektroonilise sõjapidamise lahendusi. Samuti on Ukraina ettevõtteid näidanud üles huvi rajada tootmisüksusi Eestisse, mis võimaldaks neile parema juurdepääsu Euroopa ja teistele turgudele.

Visiidi raames tutvus kaitseminister ka Ukraina droonikeskuse ja tootmisvõimalustega ning külastas Ukraina hukkunud laste memoriaali ning kohtus Ukraina relvajõudude veteranidega.

Eesti on võtnud kohustuse eraldada Ukraina sõjaliseks toetamiseks igal aastal vähemalt 0,25 protsenti oma SKT-st. Aastaks 2026 ulatub selle kohustuse raha-

line maht ligi 110,7 miljoni euroni. Lähiaastatel on abi fookuses eelkõige droonide ja droonivastaste süsteemide soetamine ning Eesti ja Ukraina kaitsetööstuste toetamine.

Materiaalse abi kõrval juhib Eesti koos Luksemburgiga rahvusvahelist IT-koalitsiooni, mis on tänaseks kogunud ligikaudu 1,4 miljardit eurot. Eesti panustab sellesse initsiatiivi tänavu 5,7 miljonit eurot eesmärgiga arendada Ukraina kaitseväge info- ja kommunikatsioonitehnoloogia infrastruktuuri, et viia sidesüsteemid vastavusse NATO standarditega ning aidata säilitada tehnoloogilist ülekaalu lahinguväljal.

Lisaks tehnoloogilisele toele panustab Eesti Ukraina üksuste väljaõppesse, olles tänaseks koolitanud üle 2000 kaitsevaelase ja keskendudes praegu operatsioonile Legio, kus Eesti suurendab instruktorite arvu 27 inimeseni. Väljaõppe fookuses on nii sõduri baaskursuste läbiviimine kui ka lahingpioneeride koolitamine.

Täiendava toetusmeetmena on Eesti hiljuti panustanud 11 miljonit eurot rahvusvahelise PURL algatusse, mille peamine eesmärk on rahastada kriitilise sõjalise varustuse tarnimist Ameerika Ühendriikidest Ukrainasse. ↓

Kevadtormist võtab osa üle 12 tuhande kaitsevaelase

Kevadtorm 2026 peetakse 4. maist 1. juunini, põhiliselt hõlmab õppus Lõuna- ja Kagu-Eestit ning Kirde-Lätit.

Õppuse eesmärk on harjutada Eesti diviisi ja liitlaste koostöös kaitsevate operatsioonide planeerimist ning elluviimist konventsionaalse sõja tingimustes.

Kevadtorm on kaitseväge aasta suurim õppus, mille käigus harjutatakse sõjaliste operatsioonide planeerimist ja elluviimist ja tõhustatakse koostööd Eesti ja liitlasriikide üksuste vahel.

Õppuse planeeritud harjutustesse on viidud sisse Ukrainas toimuva sõja käigus omandatud õppetunnid nii kaitsetegevuse kui ka mehitud süsteemide kasutamise osas.

Samuti korraldab kaitseväge Kevadtormi raames uute lahenduste testimise, mille käigus saavad kaitsetööstusettevõtteid õppuste keskkonnas koostöös kaitseväge üksustega oma tooteid rakendada. Testimist korraldab tulevikuvõime ja innovatsiooni väejuhatus ning selle eesmärk on välja selgitada võimalikult reaalelulises olukorras töötavad lahendused, mis vastavad kaitseväge vajadustele. Kevadtormi

FOTO: KAITSEVÄGI

mi planeerib ja juhib Eesti diviisi staap. Õppust korraldab ohvitser on diviisi ülem kindralmajor Indrek Sirel. Peamisteks treenitavateks üksusteks õppusel on diviisi teine jalaväebrigaad ja Kaitseleidu Lõuna maakaitseringkond.

Õppusel osalevad nii tegevälased, ajateenijad, reservvälased, kaitseleitud kui ka liitlas- ja partnerriikide sõdurid. Tipp hetkel osaleb õppusel üle 12 000 Eesti ja liitlasriikide sõduri.

Õppuse tegevused

- Eesti diviisi juhtimispunktiõppus (Command Post Exercise): 4.–9. mai
- Koostegevusõpe, väliõpe: 10.–17. mai
- Põhitegevused: 18.–22. mai
- Lahinglaskmised kaitseväge keskpõlvõponil: 23. mai–1. juuni. ↓

Päästeamet: mida teha õhuohu korral?

31. märtsi ööl valitses Venemaa Ukraina vastase sõjategevuse tõttu teatud piirkondades Eestis taas õhuohu, mille käigus sattusid mitu eksinud drooni Eesti õhuruumi. Päästeamet annab nõu, kuidas edaspidi vastavas olukorras käituda.

Kui saad kaitsevält teate võimalikult õhuohust:

- Jätka tavategevusi, kuid ole valvas;
- Kui sa drooni ei näe ega kuule, püsi väljas liikudes valvas ja ole valmis ohu märkamisel varjuma;
- Märgetes kahtlast drooni, varju kohe. Hoiu akendest ja uuest eemale ning jäta enda ja välisõhu vahele võimalikult palju seinu. Teata kahtlasest droonist 112;
- Hoiu laetud telefon käepärast ja järgi ametlike juhiseid;
- Lisainfot saad kriis.ee või 1247.

Kui saad kaitsevält teate vahetust õhuohust („varju kohe“ või kuuled sireene):

- Varju kohe samas siseruumis, kus viibid. Õues viibides leia varjumiseks lähim siseruum, madalam korrus või kaitstum koht. Siseruumides hoiu akendest ja uuest eemale ning jäta enda ja välisõhu vahele võimalikult palju seinu;
- Hoiu laetud telefon käepärast ja järgi ametlike juhiseid, kuni oht on möödas;
- Otsused edasiste korralduste, asutuste toimimise ja muu kohta saad ametlikest kanalitest;
- Lisainfot saad kriis.ee või 1247.

Mida teha, kui leiad kahtlase drooni või selle tükke:

- Ära mine droonile lähedale;
- Teavita kohe häirekeskust numbril 112;
- Liigu ohutuskaugusesse;
- Hoiata läheduses viibivaid inimesi ja ära lase kedagi leitud eseme lähedusse;
- Ära jaga kellelegi selle asukoha, nii vähendad ohtu teistele inimestele ja väldid uudishimulike kogunemist sündmuskohale.

Millal kasutada avalikku varjumiskohta?

Pea meeles, et mistahes sulle lähim siseruum on ohu korral parim varjumiskoht.

Enamus avalikke varjumiskohti avatakse alles sõjalise ohu kasvades, igapäevaselt võivad need olla suletud.

Avalikud varjumiskohad on mõeldud kasutamiseks vaid vahetu ohu korral (nt õhurünnak). Igapäevaselt on need hooned, nt kaubanduskeskused, koolid, spordi-

ILLUSTRATSIOON: PÄÄSTEAMET

hooned, kasutusel oma tavapärasel otstarbel.

Avalike varjumiskohtade ukseid avatakse varjumiseks alles siis, kui riik edastab vastava ohuteavituse ja annab avalike varjumiskohtade omanikele teada koha avamise vajalikkusest. Varjuda saab avalikus ruumis nendesse avalikesse varjumiskohtadesse, mis on ohuteavituse hetkel avatud (nt parkimismajad, tunnelid jmt).

Kõik ametlikud avalikud varjumiskohad on leitavad Maa-ameti kaardirakendusest ja mobiilirakendusest „Ole valmis!“. Varjumiskohad on märgistatud sinise kolmnurgaga oranžil taustal.

Olulised käitumisjuhised ja muu info on lehel kriis.ee. Küsimustega, millele sealt mingil põhjusel vastust ei leia, saab pöörduda riigiinfotelefoni poole numbril 1247. Praktilise info, kuidas võimalikuks kriisilukorras valmistuda, leiad leheküljelt olevalmis.ee.

Oluline on teada, et vahetut ohtu Eestis pole ja kõik saavad tavapäraste tegevustega endiselt jätkata. Kui olukord peaks muutuma, antakse sellest ametlike kanalite kaudu teada.

Kaitseväge rõhutab, et lendavaid ja alla kukkunud ründe- ja luuredrone ei tohi pildistada ega neid pilte sotsiaalmeedias jagada. Lisaks, kui näed Eestis liikumas kaitseväge

tehnikat, palun ära jaga infot sellest ka sotsiaalmeediasse, kuivõrd selle avalikustamine annab vastasele vajalikku infot.

Antud juhul ei olnud tegemist õppuse ega testimisega, kuid tasub silmas pidada, et järgmised üleriigilised ohuteavitussüsteemi testid, mille käigus saadetakse äpiteavitus, SMS ja käivitatakse sireenid, tehakse üle Eesti selle aasta 10. juunil ja 14. oktoobril.

Koos EE-ALARMi teavitusega jagatakse käitumisjuhised, mida tuleb kindlasti järgida.

Kui oht on reaalne, siis sireenide käivitumisel Eesti suuremates linnades tuleb käituda järgmiselt: VARJU esimesel võimalusel, OTSI lisainfot, JÄRGI juhiseid ning TEAVITA võimalusel teisi inimesi.

Pea meeles: mistahes lähim siseruum on ohu korral parim varjumiskoht.

Kõige parem koht varjumiseks on lähim tugevate seintega ruum, kus saad olla eemal akendest. Ohuolukorras on kõige olulisem kiirus, seetõttu tuleb kasutada neid võimalusi, mis parasjagu olemas on. Varjumise käitumisjuhised kodus, tööl, koolis, tänaval, sõidukis, looduses leiab olevalmis.ee lehel. ↓

PÄÄSTEAMET

Süda töötab sinu jaoks iga päev. Kas sa teed tema heaks piisavalt?

Aprillis tähistati Eestis taas südamekuud. Tegemist pole mitte järjekordse kalendrikampaaniaga, vaid meeldetuletusega väga tõsisest probleemist: südame- ja veresoonehaigused on Eestis endiselt peamine surmapõhjus. Igal aastal sureb nende tõttu ligikaudu 7200 inimest. See tähendab peaaegu iga teist surma.

80 protsenti südame- ja veresoonehaigustest on ennetatavad

Kuigi statistika võib tunduda karm, on lootus olemas. Maailma südameföderatsiooni hinnangul on vähemalt 80 protsenti südame- ja veresoonehaigustest ennetatavad. See tähendab, et igapähele meist on võimalus midagi muuta oma igapäevaelus.

Meie süda töötab vahetpidamata. Ööpäevas teeb see ligikaudu 100 000 lööki, elu jooksul umbes 2,8 miljardit. Mida tugevam on süda, seda efektiivsemalt ta töötab ja seda vähem ta kulub. Süda on lihas ning nagu iga teine lihas, muutub see kasutamisel tugevamaks. Liikumine ei ole südamele lisakoormus, vaid hooldus.

Paraku kipume mõtlema, et treening tähendab midagi äärmuslikku: maratoni, jõusaali, Ironmani või piinavat eneseületust. Tegelikult ei vaja süda kangelastegusid. Ta vajab järjepidevust. Regulaarset kõndimist. Jalgrattasõitu. Trepist minekut. Tempokat liikumist, mis paneb sind natuke hingeldama.

Juba üks treening nädalas teeb olukorra paremaks

Norra teadlased uurisid 56 000 terve täiskasvanu andmeid ja leidsid, et juba üks kõrge intensiivsusega treeningkord nädalas vähendas südamehaigustest tingitud suremust naistel 51 ja meestel 39 protsenti, võrreldes nendega, kes jätkasid tavapäraselt elustiili. Treening ei pea olema maraton. Piisab sellest, kui süda saab korra nädalas veidi suurema koormuse.

Ometi elame ühiskonnas, kus liikumine tuleb päevakavasse eraldi planeerida, sest loomulikku liikumist jääb järjest vähemaks. Tööl istume, autos istume, kodus istume. Väsimuse korral puhkame sageli istudes. Nii kujunebki olukord, kus keha on loodud liikuma, kuid eluviis sunnib paigale.

Lisandub stress. Stress ei ole ainult peavalu ja unetus. Krooniline stress tõstab vererõhku, kiirendab pulssi ja kurnab organismi. Just siis, kui liikumine aitaks kõige rohkem, lükatakse see sageli edasi. Öeldakse, et pole aega, pole jõudu, pole tuju. Tegelikult on just neil hetkedel liikumist kõige enam vaja. Liikumine katkestab selle nõiaringi, treening langetab stressihormoonide taset, aktiveerib endorfiinisüsteemi

ja parandab une kvaliteeti. Keha, mis saab regulaarselt liikuda, ei reageeri stressile nii intensiivselt ja taastub kiiremini.

Tervist kujundavad igapäevased valikud

Hea uudis on see, et alustama ei pea maratonist. Maailma terviseorganisatsioon soovib täiskasvanutel liikuda nädalas vähemalt kaks ja pool tundi mõõduka intensiivsusega. See on 21 minutit päevas. Kuid isegi sellest vähem on parem kui mitte midagi. Südant aitab tervena hoida regulaarne liikumine: kõndimine, rattasõit, ujumine, tantsimine, aiandus, vähemalt üks intensiivsem treeningkord nädalas, istumise vähendamine, piisav uni ning tervislik toitumine.

SA Liikumisharrastuse kompetentsikeskuse ja Turu-uuringute AS-i poolt läbi viidud üleriigilise liikumisuuringu andmetel täitis 2025. aastal WHO liikumissoovituse vaid 46 protsenti Eesti täiskasvanutest. Enam kui pooled ei liigu tervise hoidmiseks piisavalt. Samal ajal maksab tervisekassa südame- ja veresoonehaiguste ravi ja ravimite eest aastas ligi 243 miljonit eurot.

Meie tervisesüsteem ravib, kuid tervist ei loo haigla ega retsept. Tervist kujundavad igapäevased valikud: kas minna jala või autoga, kas valida lift või trepp, kas teha paus ekraanist või jätkata istumist.

Südamekuu sõnum on lihtne: süda ei vaja kord aastas tähelepanu, vaid igapäevast hooldust. Mitte homme. Mitte järgmisest esmaspäevast. Täna.

Iga samm loeb. Iga jalutuskäik loeb. Iga liikumiseks tehtud otsus loeb. ↓

HENEK TOMSON
SA Liikumisharrastuse kompetentsikeskuse teadusjuht

Kõrgvererõhktõvest on saamas üha nooremate meeste haigus

Statistika näitab, et südame- ja veresoonehaigusi põdevate patsientide arv on viimase seitsme aasta jooksul stabiilselt kasvutrendis ning et südametervise muredega kipuvad rinda pistma aina nooremad inimesed.

Kuigi üldise statistika järgi kannatab südamehaiguste all rohkem naisi, siis nooremate vanuserühma eraldi vaadates on pilt vastupidine: kõikidest südamehaigusi põdevatest 25–39-aastastest patsientidest moodustasid vähemalt kaks kolmandikku mehed. Lisaks on noorte meeste seas üldiste südamehaigustega võrreldes laialdaselt levinud kõrgvererõhktõbi, samas vanuserühmas moodustasid patsientidest ligi 75 protsenti just mehed.

Põhja-Eesti regionaalhaigla südametervise kabineti ülemarst kardioloog dr Margus Viigimaa ütles, et südametervise saatus määratakse noores eas, mistõttu tasub 25–39 aastastel oma südame eest tähelepanelikult hoolt kanda. „Statistikat vaadates näeme, et südamehaigused saavad sageli alguse juba nooremas eas. Kuigi noorte inimeste infarktides on jätkuvalt haruldased, tabavad need peaaegu eranditult mehi,“ ütles Viigimaa.

Viigimaa lisas, et samas saab oma südame heaks igaüks palju ära teha, ka väikeste sammudega. „Enamik südame-veresoonehaigusi on tegelikult ennetatavad, selleks on tarvis olla aktiivne, vältida tubakat ja alkoholi, toituda tervislikult ning hoida stressitaset madal.“

Kõrgvererõhktõbi on üks levinumaid kroonilisi tervisehäireid ning sageli kulgeb see sümptomiteta, mistõttu jääb see paljudel inimestel avastamata enne, kui tekivad tõsisemad tüsistused. Kui vererõhk on püsivalt liiga kõrge, koormab see südant ja kahjustab veresoone, suurendades südame-veresoonehaiguste tekkeriski. Kõrgvererõhktõbi kujuneb sageli märkamatuult ning võib aastaid kulgeda ilma selgete vaevusteta.

Südame- ja veresoonehaiguste statistika Eestis 2025. aastal

- 347 675 inimest ehk peaaegu iga neljas Eesti elanik sai kõrgvererõhktõvega seotud ravi või ravimiretsepti;
- 376 119 inimest põdes mõnda südame- või veresoonehaigust;
- 13 239 inimest vanuserühmas 25–39 põdes mõnda südamehaigust;
- 25–39-aastaste seas olid levinumad diagnoosid kõrgvererõhktõbi, südamekahjustusega kõrgvererõhktõbi, südamerütmihäired;
- Võrreldes 2023. aastaga on südame- ja veresoonehaigustega patsiente ligi 9000 võrra rohkem.

Aastatel 2018–2025 registreeriti Eestis 25–39-aastaste seas 255 infarkti, millest ligikaudu 93% tabas mehi. ↓

Gripi vastu vaktsineeris ligi 200 tuhat inimest

Möödunud viirushooajal oli huvi gripivastase vaktsineerimise vastu aegade suurim, vaktsineerimas käis 197 161 inimest.

Kui 2024/2025 viirushooajal oli gripi vastu vaktsineeritud kuni seitsme-aastastest lastest 8,46% ehk 8968 last, siis 2025/2026 hooajal kasvas hõlmatus selles vanuserühmas 12,53 protsendini ning kaitse sai 13 293 last. Vanemaealiste, 60-aastaste ja vanemate seas tõusis hõlmatus 25,12 protsendilt 27,43 protsendini ning vaktsineeriti kokku 102 246 inimest. Just nende rühmade parem kaitse aitab oluliselt vähendada gripi rasket kulgu ja haiglaravi vajadust.

Vaktsineerimine kasvas ka väljaspool riskirühma

Ka riskirühma mitte kuuluvate inimeste seas on muutus selgelt näha: gripivastase vaktsineerimise hõlmatus kasvas vanuserühmas kaheksa kuni 59 aastat 7,5 protsendilt 9,11 protsendini ning gripiviirusesse raske haigestumise kaitse tegi 81 222 inimest, mida on enam kui 14 000 võrra rohkem kui aasta varem.

Tervisekassa hankis 2025/2026. aastal viirushooajaks 131 000 doosi gripivaktsiini. Tasuta gripivaktsiini oli hooaja jooksul kättesaadav lapseootel naistele,

kuni seitsmeaastastele väikelastele ning gripi riskirühmakuuluvatele alaealistele, kõigile üle 60-aastastele ning üld- ja erihoolekande teenusel olevatele inimestele.

Tervisekassa vaktsineerimise ja apteegiteenuse juhi Hanna Jäe sõnul on kasvav huvi vaktsineerimise vastu selge märk sellest, et inimesed mõistavad üha paremini gripi tõsidust ja ennetamise tähtsust. „Iga vaktsineeritud inimene vähendab nii enda kui ka oma lähedaste riski haigestuda raskelt. Samuti aitab see hoida tervishoiusüsteemi toimimist perioodil, mil viiruskoormus on suur,“ ütles Jäe. ↓

DEMENTSUSEGA INIMESTE LÄHEDASTE TUGIGRUPP

28. mail kell 17.00

Kose Sotsiaal- ja Hariduse Tugiteenuste Keskuses, Hariduse 2a.

Tugigrupis räägime dementsuse sümptomite märkamisest, konfliktivabast suhtlemisest, omastehooldajate enesehoiust ja paljust muust, mis inimestel südamele.

Tugigruppi juhivad Merike Pihla ja Tiina Purgas.

Eelregistreerimine: tel. 511 8774 või merike.pihla@kosevald.ee.

Tugigrupp on konfidentsiaalne! Üritus on tasuta.

www.dementsus.ee

KOSE VALLA TEATED DETAILPLANEERINGUTEST

Oru külas Tähti ja Välja katastriüksuste detailplaneeringu algatamine

Kose vallavalitsus algatas 21.04.2026 korraldusega nr 100 Oru külas Tähti ja Välja katastriüksuste detailplaneeringu. Planeeringu koostamise eesmärgiks on Tähti ja Välja katastriüksustel maakasutuse sihtotstarbe muutmise, maa-ala kruntideks jagamine, ehitusõiguse määramine elamute ning ärihoone(te) püstitamiseks. Lisaks antakse lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrade, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele. Planeeringuala pindala on ca 12 ha ning see hõlmab Tähti (33701:004:0782) ja Välja (33701:004:0781) ning tagamaks nõuetekohast juurdepääsu ja tehnovõrkudega liitumist Lasteaia tee 3 (33701:004:0066), osaliselt 11203 Kolu-Tammiku tee (33701:001:0164) ning Keskuse-Heinamäe tee (33801:001:0478) katastriüksuseid. Detailplaneeringu algatamine ei ole vastuolus Kose valla üldplaneeringuga. Planeeringulahenduse koostamiseks tuleb eelnevalt teostada topo-geodeetilise ja radooniriski uuring. Dendroloogilist hinnangut on vaja, kui kõrghaljastusega alale kavandatakse hoonestatavaid ja avalikult kasutatavaid alasid. Kahjuliku mõju vältimiseks III kategooria kaitsealuste liikide kasvukohale tuleb kaasa planeeringu koostamisse vastava valdkonna pädev spetsialist. Detailplaneeringut algatades muude uuringute ja analüüside tegemise vajadus puudub. Kui planeeringu koostamise käigus selgub, et detailplaneeringu koostamise raames on vajalik teha uuringuid, analüüsi, eksperitiise vms, siis tuleb need teha vajaduse tekkimisel. Dokumentidega on võimalik tutvuda Kose valla kodulehel avalikus dokumendiregistris (<https://www.kosevald.ee/dokumendiregister>) ja Kose vallavalitsuse majandusosakonnas eelneval kokkuleppel arhitektiga (siiri.hunt@kosevald.ee, telefon 54700707).

Kose-Uuemõisa alevikus Pihlaka tn 1 katastriüksuse detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine

Kose vallavalitsus võttis 21.04.2026 korraldusega nr 104 vastu Kose-Uuemõisa alevikus Pihlaka tn 1 katastriüksuse detailplaneeringu. Planeeritava ala pindala on ligikaudu 1,7 ha ning see hõlmab Pihlaka tn 1 (katastritunnus 33701:002:0210), osaliselt Pih-

laka tänav (katastritunnus 33801:001:0319), osaliselt Kesk tänav (katastritunnus 33801:001:0565), osaliselt 11205 Kuivajõe - Kose-Uuemõisa tee T1 (katastritunnus 33701:002:0043) ja osaliselt Vana-toa tänav (katastritunnus 33701:002:0042) katastriüksust. Pihlaka tn 1 katastriüksusele on kavandatud krunt ridaelamute püstitamiseks. Krundi ehitusõigus on järgmine: sihtotstarve elamumaa 100%, ehitusloakohustuslike hoonete (ridaelamute) suurim arv 5 (max 25 boksi), ehitistealune pind 2984 m², suurim kõrgus 8 m. Krundile on planeeritud avaliku kasutusega haljastalad, sh Kesk tänava äärne valgustatud jalg- ja jalgrattatee koos puuderiviga.

Detailplaneering on kooskõlas Kose valla üldplaneeringuga. Planeeringu elluviimisega ei kaasne eeldatavasti pikaajalisi negatiivseid mõjusid majanduslikule, sotsiaalsele, kultuurilisele ning looduskeskkonnale. Planeeringu avalik väljapanek toimub 22.05-07.06.2026 Kose vallavalitsuse majandusosakonnas (Hariduse tn 1, Kose alevik, II korrus), valla veebilehel (<https://www.kosevald.ee/detailplaneeringud>) ja <https://evald.ee/kosevald/#/planeeringud/planeeringud/265>.

Kirjalikud arvamused planeeringu kohta palume esitada hiljemalt 07.06.2026 meiliaadressil vald@kosevald.ee või postiaadressil Kose vallavalitsus, Hariduse tn 1, Kose alevik, Kose vald, Harju maakond 75101. Küsimused ja täiendav info: Kose vallavalitsuse majandusosakond, Siiri Hunt, arhitekt (siiri.hunt@kosevald.ee, telefon 54700707).

Kose-Uuemõisa alevikus Jõe tn 1 ja 1a katastriüksuste detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine

Kose vallavalitsus võttis 21.04.2026 korraldusega nr 99 vastu Kose-Uuemõisa alevikus Jõe tn 1 ja 1a katastriüksuste detailplaneeringu. Planeeritava ala pindala on ca 0,5 ha ning see hõlmab Jõe tn 1 (33701:002:0549) ja Jõe tn 1a (33701:002:0548) katastriüksuseid ning tagamaks nõuetekohast juurdepääsu ja tehnovõrkudega liitumist osaliselt ka Jõe tänav (33801:001:0552) ja Kesk tänav (33801:001:0565) katastriüksuseid.

Detailplaneeringuga tehakse ettepanek katastripiiride korrigeerimiseks Jõe tänava piiri sujuvamaks muutmiseks ning elamukruntidele otstarbekama kuju andmiseks. Kavandatud on 3 krunti järgmiste ehitusõigustega:

1) 1177 m², kasutusotstarve kaksikelamu maa, hoonete suurim arv 1 elamu ja 2 abihoonet, suurim ehitistealune pind 250 m², suurim kõrgus 9 m;

2) 1387 m², kasutusotstarve kaksikelamu maa, hoonete suurim arv 1 elamu ja 2 abihoonet, suurim ehitistealune pind 250 m², suurim kõrgus 9 m; 3) 131 m², kasutusotstarve tänava maa, hooned ei kavandata.

Detailplaneering on kooskõlas Kose valla üldplaneeringuga. Planeeringu elluviimisega ei kaasne eeldatavasti pikaajalisi negatiivseid mõjusid majanduslikule, sotsiaalsele, kultuurilisele ning looduskeskkonnale. Planeeringu avalik väljapanek toimub 22.05-07.06.2026 Kose vallavalitsuse majandusosakonnas (Hariduse tn 1, Kose alevik, II korrus), valla veebilehel (<https://www.kosevald.ee/detailplaneeringud>) ja <https://evald.ee/kosevald/#/planeeringud/planeeringud/555>.

Kirjalikud arvamused planeeringu kohta palume esitada hiljemalt 07.06.2026 meiliaadressil vald@kosevald.ee või postiaadressil Kose vallavalitsus, Hariduse tn 1, Kose alevik, Kose vald, Harju maakond 75101.

Küsimused ja täiendav info: Kose vallavalitsuse majandusosakond, Siiri Hunt, arhitekt (siiri.hunt@kosevald.ee, telefon 54700707).

Kose alevikus Uustalu tn 43 katastriüksuse detailplaneeringu eskiisi (eelnõu) avalik arutelu

Kose vallavalitsus edastab info Uustalu tn 43 katastriüksuse üldplaneeringut muutva detailplaneeringu eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste ja menetluse jätkumise kohta. Avaliku väljapaneku kestel esitas oma seisukoha Keskkonnaamet. Teised kaasatud asutused ja naaberkiinnitute omanikud arvamusi ei esitanud või võtsid info teadmiseks. Planeeringu seletuskirja on täiendatud vastavalt Keskkonnaameti suunistele (lisatud analüüs looduskaitse-eaduse § 34 alusel). Vastavalt planeerimiseeaduse § 83 lõikele 1 korraldab vallavalitsus eelnõu tulemuste avaliku arutelu 25.05.2026 kell 15.00 Kose vallavalitsuse (Hariduse tn 1, Kose alevik, Kose vald, Harju maakond) majandusosakonnas arhitekt-planeerija kabinetis (II korrusel). Täiendatud planeeringumaterjalid on kättesaadavad <https://evald.ee/kosevald/#/planeeringud/planeeringud/482>.

Küsimused ja täiendav info: Kose vallavalitsuse majandusosakond, Siiri Hunt, arhitekt (siiri.hunt@kosevald.ee, telefon 54700707).

REEDEL, 29. MAIL
KOSE LAULUVÄLJAKUL

SUVE SUUR AVAPIIDU 2026

VANILLA NINJA • JAM
PÜR MÜDD • SÄM • SHANON
RENATE • KAIRI ÕIGEMEEL • DJ LENNY LAVIDA

Õhtut juhib: Artjom Savitski & Krispoiss

Toidutänav • Lasteala
Atraktsioonid
Afterparty Kose pubis „Cosius“

SOODUSPILETID: **PILETIPANK.EE**

KANTSERID TANKER TELGIRENT 24 KANEXO piletipank

HARJUMAAL, KOSE VALLAS
KANAVERE MÄEL
12.-13. JUUNI

KANAVERE KANTRI WEST '26

Spetsiaalne kantsrikavagari

TERMINAATOR
TAUKAR
RÄPINA JACK • KUKERPILLID
THE WILDCARD

Tantsuõhtu mehed: **RIVO REHE** Tantsuõhtu naispöevad: **ANS. DETAIL**

TÄNAVATOIT & GRILLMEISTRID • SAUNADE ALA • RODEOHÄRG • LINEDANCE
LASTE ALA • TELKLAAGER • VANAKOOLI MASINATE KOKKUTULEK • KARAVANIDE PARKLA

PILETITE EELMÜÜK • **PILETIPANK.EE**
LISAINFO • KANAVEREKANTRI.EE

KANAVERE MÜRKANVERE MÄEL KANTSERID TANKER TELGIRENT 24 piletipank

Pühapäeval
28. juunil
Tuhala Kultuuritalus
11.00 - 17.00

PEREPÄEV

Laval:
LOLALA
Renate Lastelauludega
Thea Paluoja laulustudio laululapsed

Lapsi lõbustavad **SKYE ja LADYBUG**

AVATUD KOHVIK • LASTELE BATUUDID • MÄNGUD & TEGEVUSED
EMADE JA BEEBIDE TELK • ERINEVAD ATRAKTSIOONID

PILETID & LISAINFO:
PILETIPANK.EE

LEIA MEID

ARDU ALEVIKUSELTS KUTSUB

LASTEKAITSEPÄEV

ARDUS

31.05.2026
KELL 12.00-14.00

BATVUT, TEHNIKA, GLITTER TATOOD,
MEISTERDAMINE, PANNKOOGID

KOSE HUVIKOOL

KEELPILL KUTSUB KÜLLA

Esinevad:
Kose Huvikooli õpilased
Külalisesinejad Soomest ja Eestist

15.MAI
KELL 18:00

KOSE KULTUURIKESKUS

SISSEPÄAS TASUTA

ORU MÕISA PARGIS

JAAANTULI

23. JUUNIL KELL 19.00

ANNE ADAMS

TÕNU HALLIK

KOHVIK/BAAR DJ LASTE PEJUHT REGINA

KÜTI GURMEE HENNRJ

ÕHTUT JUHIB MARGUS SUUMANN

TASUTA

KOSE

KOSE HUVIKOOL

MUUSIKAOSAKONNA SISSEASTUMISKATSED

2. JUUNI KELL 15:00 - 19:00
KOSE HUVIKOOLIS

- Muusikaosakonna sisseastumiskatsed

28. MAI KELL 17:00
KOSE HUVIKOOLI KAMMERSAALIS

- Pillide tutvustuskontsert
- Näidiskatsed
- Individaalsed konsultatsioonid

Katsetele registreerimine kooli kodulehel:
www.kosehuvikool.ee/sisseastujale

Tule avasta endale sobiv pill ning astu esimene samm muusikaõpingute teel!

autorite rühmitus kaheksa

KRIMINAALKOMÖÖDIA

KÜLALISTEMAJA LAIBAGA

Tõlkinud Anne-ly Sova

Esietendus 5.juunil kl 19.00
Kose Kultuurikeskuses

Etendus 10.juunil kl 19:00
Ardu Kooli aulak

Osades: Kirke Leht, Katrin Lilleberg, Kristel Kook-Aljas, Sven Andresen, Ellen Salupõld, Andres Ois, Tiit Palgi, Astrid Lusti, Jaanus Jaago

Pilet 10€ kohapeal sularahas

teater KIKERDIS

teater KIKERDIS

Norman Robbins
Kahevaatuseline komöödia
ÄRA AJA MULLE UDU

20. mail kl 19 Kose Kultuurikeskuses ja
22. mail kl 19 Ardu Kooli aulak

Kaasa teevad: Katrin Lilleberg, Kristel Kook-Aljas, Astrid Lusti, Jaanus Jaago, Andres Ois, Tiit Palgi ja Sven Andresen

Pilet 10€ kohapeal sularahas

KOSE - UUEMÕISA

Kose-Uuemõisa mõisapäev

MAI kolmapäeval 20 kell 18.30 2026

Kose-Uuemõisa mõisasaalis

- kõlavad muusikalised etteasted
- kuulete muistendeid,legende ja kilde Kose kihelkonnast
- avatud kohvik
- peaesinejaks elektriviivulil Johanna Marie Kork

Korraldab Kose-Uuemõisa Arendamise Selts
toetab Kose vald

SISSEPÄAS TASUTA
südamusel pildistatakse

KOSE VALD, HARJUMAA, 29.-30. MAI 2026

START: 16:00
Kose keskus

OSTUTÄNAV
30. mai Kose keskus

LASTEALA
29.-30.mai Kose keskus

KOSE RAHVARALLI

Nordauto
KOSE RAHVARALLI

ALEXELA

Sponsors: Delfi, Ramudden, Kaitvi 7trans, Busland OSRO, woww.ee, DC Print, meie, KALLIMAC, Glassense, akvilé, SPORTLAND, Goldberger, Vytautas HEKSUM, K.U.MELL, PR PISTOP, MILLET, ESPAK, Kase EKO, THL, Grave, RALLYPIN, eugesta

PALJU ÕNNE

97
ASTA PÄRSIK

93
EVI SAVOLAINEN
ÕIE-AURELIE NEITOV

92
MAI SUITSO

91
VAMBOLA SAAREOKS
PJOTR TELEGAJEV

85
ARMI KURIKS
ILDE SLENG
MAIE ROOSNURM

80
ERICH-JOHANNES SISAS
INNA NÕUAKAS

75
VALDE ROOSNURM
REIN ERIKS
MAIE MÖLL
ANNE LUUP

70
TOOMAS PIIRITS
KALLE KÕIV
RIINA KURVET
SIRJE VIIGIPUU

Armas sünnipäevalaps! Kui sa ei soovi enda tähtpäeva avaldamist valla ajalehes, anna palun sellest vallavalitsusele teada telefonil 512 4206.

SÜNDISID

ARTUR HÄRMA
THRISTAN VIRGA
ADRIAN KALMISTE
EMIL JERMAKOV
ROMET ORAV
ERON SALUS
LAURETTE KESKÜLA
MAIA SEPPI

Treeningud
Kose-Risti
laskepaigas

MAI

E	T	K	N	R	L	P
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

JUUNI

E	T	K	N	R	L	P
1	2	3	4	5	6	7
8	9					

Treening kell 10.00–20.00 Laskevõistlus kell 9.00–21.00

Kose-Risti laskepaika haldab Kose-Risti Spordi- ja Vabaaja keskus MTÜ. Vastutaja: Toomas Kutsar. Telefon 501 8294, e-post kossvk@gmail.com.

JÄÄDAVALT LAHKUSID

TOIVO TÄTTE
HELGI ORUMETS
HELDI SALISTE
EHA NIKITINI

KARIN AUSMEES
LIISI TAAR

Kose vald toetab huvihariduse ja huvitegevuse projekte 35 tuhande euroga

Kose vallavalitsus jagab sel aastal huvitegevuse projektitoetusteks kokku 35 000 eurot, raha jaguneb 13 projekti vahel.

Projektitoetuste taotlusi sai esitada Kose valla iseteeninduskeskonnas SPOKU ajavahemikus selle aasta 9. kuni 28. veebruariks. Tähtjaks esitati kokku 15 taotlust, millest hindamisele suunati 13 projekti.

Hindamise viis läbi Kose vallava-

litsuse moodustatud kuueliikmeline komisjon.

Toetused eraldatakse riikliku lisatoetuse vahenditest, mille eesmärk on parandada huvihariduse ja -tegevuse kättesaadavust ning mitmekesistada noorte võimalusi Kose vallas.

Asutus	Projekti pealkiri	Taotletava toetuse suurus	Prognoositav osalejate arv	Keskmine hinne	Eraldatud toetus
Oru Võrkpalliklubi	Noorte võrkpallivõistlused	2000	50	52,8	2000
Kergejõustikuklubi Kose 2000	Kose valla noorte kergejõustiku huvitegevuses osalemise toetamine 2026	4200	42	52,4	2000
Kose Korvpalliklubi	Kose Korvpalliklubi 2025/2026 võistlushooaeg	5826	1	44,8	2000
Kose Kunstikeskus	Kose valla õpilaste kunstipäevad (Kose kultuurikeskuses - näitus ja Kose Kultuurikeskuses - kunstipäev)	2994,38	70	57,4	2994
Mittetulundusühing FC Kose	FC Kose jalgpallitreeningud	6000	167	54,16667	4800
Kaitseliit	Noorte Kotkaste Kose rühma taotlus	6000	38	50,83333	4800
Kose-Uuemõisa Arendamise Selts	Kose droonikool 2.0	6000	80	49,6	3087
Merkuur OÜ	Mobiilsete tehnoloogia huviringide korraldamine Oru koolis	4967	45	48,66667	2570
Mittetulundusühing Fukuri	Judo treeningud Kose vallas	5397,14	65	48,66667	2785
Kose Kunsti ja Käsitöö Selts	Keraamika- ja kunstistuudio	4470	18	48,33333	2322
Mittetulundusühing Kose Tennis	Tennisitreeningud	6000	55	48,16667	3087
Ravila Külaarendamise Selts	Ravila laulu- ja tantsustuudio	4920	16	45,16667	2555

Paunküla heaolukeskus avas 1. mail koostöös Kose huvikooliga metsarajal paikneva maalinäituse „Asukad“.

Mälestame head naabrit

HELGI ORUMETS

ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Ravila mnt 27 KÜ

Vaikselt ohkab kalmuküngas, mälestusi hinge toob. Mõeldunud aja mõttepärjas saame olla ainult koos!

Siiras kaastunne Virve Randmaale venna

TOIVO TÄTTE

kaotuse puhul.

Endised töökaaslased Kose sööklast

Kallis Ivi

Sügav kaastunne

EMA

kaotuse puhul.

AS Lõuna-Eesti Hooldekeskus
Kose Kodu

Sügav kaastunne teile Kadri, Agnes, Maire ja Marleen

kalli

MARGI HEISKONENI

surma puhul.

Kose Kodu kollektiiv

Elu on kui tundmatu tee, iial ei tea, millal lõppeb see ...

Südamlik kaastunne Katrinile perega kalli ema

EHA NIKITINI

kaotuse puhul.

KÜ Välja 3 elanikud

Lein ei mahu sõnadesse, alati jääb südamesse ...

Siiras kaastunne Liia Kokarevile

ABIKAASA

kaotuse puhul.

Jõudu ja rahu südamesse.

Kose Halduse kollektiiv

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste tee.

Avaldame südamlikku kaastunnet lähedastele

EHA NIKITINI

kaotuse puhul.

Seltsing Sügisrõõm

Avaldame kaastunnet Ando ja Reino Alliperale

kalli

ÕE

surma puhul.

MTÜ Viskla Külaarendamise Selts

Sulgunud on eluraamat, algab mälestuste tee ...

Südamlik kaastunne Tiule kalli abikaasa

IVO JALG

surma puhul.

Rae Sotsiaalkeskuse kollektiiv

Südamlik kaastunne Liiale,

armsa abikaasa

MAIDU

kaotuse puhul.

Ansambel Üllatus

GAASI- JA PELLETRILLID • SUITSUAHJUD
KAMADO GRILLID • GRILLITARVIKUD
MAITSEAINED JA JOOGID

BALTIKUMI SUURIM

MÜÜGISALONG
BBQ
ENTERTAINMENT

e-pood: bbq.ee
VÄGEVA TEE 8
PEETRI

GRILLISALONG

AVATUD 10.00-18.00

KOSE KÜTTELADU

SOOJUS, MILLELE SAAD LOOTA!
Kvaliteetne soojus Sinu koju

PELLET Tihes, puhas ja keskkonnasõbralik kütus
BRIKETT Pika põlemisaeg, stabiilne ja ökonoomne

TASUTA TRANSPORT

+372 504 0304 | info@kytame.com | www.kytame.com

MÜÜB
LIIVA
KRUUSA
KILLUSTIKKU
SÕELUTUD MULDA

Transpordivõimalus
Täpsemalt
telefonil 5648 3838
ja kodulehel
www.mell.ee

Võimalus vedada
2 autot korraga,
pisiremont, käivitusabi,
rehvide pumpamine.
Tel 58 961 728
e-post: orupuksiir@gmail.com
Oru puksiir

Vajad uut vihmaveerenni või
katuselt lumetõkkek puudu?

- Katuseredelid
- Lumetõkkek
- Vihmaveerennide paigaldus
- Käiguteed ja platvormid

527 1059
info@vihmaveerennid.ee
vihmaveerennid.ee

TALLINNA KÜTTELADU
TALECO

Tellimine: 51 36 999

info@kytteladu.ee www.kytteladu.ee

EESTI SUURIM VALIK KÜTTEMATERJALE!
HARJUMAAL KOHALETOOMINE TASUTA!

Glassense

glassense.com/et/toopakumised

Liitu Glassense Kolu
tootmismeeskonnaga!

Tootmis- operaator

€ Motiveeriv
töötasu

Stabiilne töö
graafiku
alusel

3 Kolm lisa-
puhkepäeva

Soe lõuna
kohapeal

Stebby Tervisekindlustus/
sporditoetus

personal@glassense.com

Lisainfo: 5373 3199

Aadress: Kolu küla, Kose vald

Kolu
tootmisüksus

Glassense Kolu tehas ootab uusi inimesi – kohtume kevadlaadal!

Glassense Kolu tehas ei ole lihtsalt tootmishoone Kose vallas. Just siin valmistatakse erilise tehnoloogia ja kõrgete kvaliteedindõuetega klaasutooteid, mida kasutatakse paljude Euroopa linnade kõrghoonete ja kaasaegsete klaasfassaadide puhul. Kuigi lõpptulemus paistab silma maailmalavadel, sünnib see töö igapäevaselt just Kolu – Kose vallas.

Alates 2025. aasta suvest kuulub Glassense Võru tuntud ja pika ajalooga puiduettevõttele Barrus AS. Uue omaniku jaoks on esmatähtsad tööohutus, töötajate heaolu ja hea juhtimiskultuur. Need väärtused peegelduvad ka Glassense igapäevases tööelus ning suunavad ettevõtet järjepidevalt arendama nii töökeskkonda kui ka juhtimist, et inimestel oleks turvaline, toetav ja kaasaegne töökoht.

Kevadlaadal soovib Glassense end tutvustada eelkõige tööandjana ja kutsuda kohalikke inimesi lähemalt uurima, milline on tööelu tehases, kus kohtuvad tippasemel tehnoloogia ja tugev meeskonnatöö.

„Meie jaoks on oluline, et inimesed tunneksid end siin kindlalt ja teaksid, et nad töötavad kohas, mille üle võib uhkust tunda,“ ütleb Glassense Kolu tehase tootmisjuht Sander Küttis, kes elab ka ise Kose vallas. „Paljud meie töötajad on Glassenses olnud aastaid. See ei tule isenesest – see tähendab, et töökeskkond, meeskond ja juhtimine toetavad inimesi päriselt.“

Sanderi sõnul sobib tootmistöö inimestele, kes hindavad selget rütmi,

vastutust ja koos tegemist. „Me töötame keerukate ja väga täpsust nõudvate toodetega, kuid tööd tehakse meeskonnana. Oluline on tahe panustada ja õppida – ülejäänud kasvab ajaga.“

Töökeskkond, mis areneb koos inimestega

Glassense personalijuht Heivi Saarmets rõhutab, et töökeskkond ei ole ettevõttes kunagi valmis. „Me parendame teadlikult ja pidevalt oma töökeskkonda – nii töökorraldust, sisseelamist kui ka igapäevaseid töötingimusi. Mitmed arendustegevused on meil ka praegu toos, sest usume, et hea tööandja kuulab inimesi ja liigub koos nendega edasi,“ selgitab personalijuht.

Tema sõnul ei tähenda tootmistöö Glassenses rutiini ilma arenguta. „Me toetame inimesi sisseelamisel, hoiame dialoogi elus ja otsime pidevalt võimalusi, kuidas töö oleks turvalisem, mugavam ja motiveerivam.“

Seda kinnitab ka tootmistöötaja Kristel: „Glassense’is hoiab inimesi koos võimalus õppida, areneda ja tunda, et nende panust märgatakse. Töökeskkond on sõbralik ja toetav – siin aida-takse üksteist ning tullakse tööle eelkõige inimeste pärast, kellega koos iga päev uusi ja põnevaid väljakutseid lahendada.“

Glassense ootab huvilisi Kose kevadlaadal, et kohtuda, vastata küsimustele ja näidata, milline näeb välja töökoht, kus Kose vallas loodud tooted jätvad jälje Euroopa linnapilti.

ERAKUULUTUSED

MÜÜK

► Müüa garaažiüksed, suured ja väikesed. Lisaks rulluksed ja suured voldikuksed. Müük, remont, automaatika, paigaldus. Tel 5698 0540, Wiru Uks Tallinn OÜ, www.wu.ee

► Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuid kohaletoomisega. Uus: kuivad küttepuid 50 l võrkkotis, 30 cm lepp, sanglepp, kask, saar. Info ja tellimine tel 509 9598, www.pakhalupuu.ee või pakhalupuu@gmail.com

► Müüa saetud ja lõhutud küttepuid pikkusega 30-60 cm. Pakkuda ka võrkkotis kuivi küttepuid tootmisjääke. Kojuveedu. Võtame tellimusi vastu iga päev. Tel 522 7345, marek406@gmail.com

► Müüa toored ja kuivad küttepuid 30, 33, 38, 43, 50, 60cm. Valikus- lepp, sanglepp, kask. Vedu 5-12rm. Kadarbiku küttepuid. Tel 5373 7294

► Aia- ja metsatehnika hooldus ja remont (mootorsaad, trimmerid, murutraktorid jms). Tel 504 9838, Votikmetsa OÜ

► Ehitusoutlet Harjumaal, Kosel: soodne ehitus- ja puitmaterjal: prussid, aiapostid, terrassilauad, voodrilauad, termopuit, saunalaud jpm. Lisaks puidust kuurid, varjualused, aiämööbel jne. Küsi parimat pakkumist! Info: 5656 0096, www.ehitusoutlet.ee

► Müüa kuivad ja määrjad küttepuid. Transport tasuta. Tähtajad lühikesed. Täpsed koormad. tel 5648 4838

► Müüa lõhutud küttepuid 30-50 cm, koos kohaletoomisega, samuti puud võrkkottides. Tel 518 3927, tamps222@gmail.com

► Müüa lõhutud küttepuid koos transportiga. Tel 504 9838, Votikmetsa OÜ

► Müüa muld, liiv, killustik, kruus, freesafalt. Tel 5395 3788

► Teisaldatavate alumiiniumist katuseredelite valmistamine ja müük. Töötasapinnad redelile. Tel 503 8628, katuseredel24.ee

► Turba ja puitbrikett, pelletid, kivi-süsi, klotsid, kaminapuud. Vedu üle Eesti. Tel 506 8501, www.tomrent.ee

OST

► Ostan parima hinnaga kasutult seisma jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariisi, riketega ja lihtsalt seisvaid. Auto vormistan kohapeal kohe Teie nimelt ära. Järele tulen puksiiriga, tasun sularahas. Pakkumisi ootan tel 5618 8671 või seisevauto@gmail.com

► Igas seisus autode kokkuost ja ARK-ist kustutamine. Pakku-

da võib nii sõitvaid, kalleid kui ka romusid. Tallinn ja lähiümbrus kuni 100 km. Tel 5823 8310

► Ostan kasutusest jäänud sõidukuid või kaubiku, võib olla remonti vajav. Pakkuda võib ka Vene autot. Kiire tehing, arvelt mahavõtmine ja vormistamine! Tel 5365 4085, skampus@online.ee

► Soovin osta korteri või majada võib vajada remonti. Pakkuda võib kõike. Tel 506 2068

► Autode kokkuost. Sõidukorras ja remontivajavad. Parimad hinnad. Tel 5626 3993

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan kõiki Toyota marki sõidukeid. Tel 5896 1576

► Ostan mahajäetud talukoha või krundi hinnaga kuni 5000 €. Kui sul on pakkumine või täpsem info, võta julgelt ühendust. Tel 5351 9844

► Ostan nostalgilisi nõusid ja servise, vaase, keraamikat. Lisaks nahast karpe, seinapilte, kellasid, kujusid, merevaigust ehteid, prosse, sõlgi. Erinevate retro esemete ja kolimisjäakide ost! Tulen ise kohale, raha kohe kätte! Tel 5356 0761

► Soovin osta 2-toalist korterit Kosel. Korteri peaks paiknema 1. korrusel. Sobib nii renoveeritud kui remonti vajav. Tel 5349 1403, Mart.

TEENUS

► Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- või kujunduslõikus, kändude freesimine, hekkide pügamine, viljapuude hooldus. Olemas vastutuskindlustus. Võta ühendust ja vaata me koos üle. Tel 525 1330, www.mwww.ee

► ELEKTRITÖÖDE TERVIKLAHENDUSED: projekteerimine, ehitamine ja uuendamine. Sise- ja välielektritööd, elektriutode laadimislahendused, elektrikiibid, välisvalgustus. Kortermajad, eramajad ja äripinnad. Tel 5315 2851, elektritood@gmail.com

► Katuste-, fassaadide-, aedade pesu ja värvimistööd. Tänavakivide pesu. Veerennide puhastus, vahetame veerennid ja paigaldame katuseredeleid. Korstnapitsi tööd. Töökogemus 16 aastat. Tel 5638 8994, kpekatuspesu.ee

► VANARAUATASUTA ÄRAVEDU. Plekk, torud, vinklid, postid, aiavõrk, mahutid, vannid, radiaatorid, boilerid, pesumasinaid, pliivid, ahjud, autoosad, kaablid jne. Õuest, garaažist tasuta. Korterist väljavedu tasuta. Tel 5550 5017, carinveix@hotmail.com

► Korteriite, majade, vannitubade sise- ja torutööd. Üldehitus- ja katusetööd. Vihmaveesüsteemide ja turvatoodete paigaldus. Vee- ja kanalisatsioonitööd, septicude ja kanalisatsioonide paigaldus. Aedade ehitus. Tel 5854 9195, smm.ehitus@gmail.com

► Ohtlike puude aastaringseid raie-, hooldus- ja saetööd, raiutud puude lõhkumine. Viljapuude ja hekkide lõikus. Väikektraktori teenused. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

► Ohtlike puude langetamine, hekkide ja viljapuude lõikus, kändude juurimine. Tel 521 0334

► Pakun fekaali- ja reovee äraveo teenuseid Harjumaal. Tellimiseks võta ühendust tel 522 7345, marek406@gmail.com

► Eramute ja kortermajade fassaadide rekonstrueerimine, soojustamine, krohvimine, pesemine, värvimine ja üldehitustööd. Aitame leida parima lahenduse! Tel 5647 4077, info@euoplaster.ee

► Eterniit, plekkprofiil katusetööd. Puitfassaadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine. Tel 5352 9476, miltongrupp.ee

► Katuste ja fassaadide pesemine ja värvimine. Tel 501 0834

► Kivikorstnate ehitamine ja remont. Tel 518 8889. Korstnapühkimine. Tel 5877 1665, www.korstnad.ee

► Kivikorstnate ehitus ja remont. Tel 5820 2905, tckivikorstnad@gmail.com

► Korstnapitside ehitus ja remont. Tel 5557 9399

► Korstnate ehitus ja remont koos vajalike plekitöödega. Garantii kolm aastat. Tel 5618 9517, joosep.sepp@mail.ee

► Öhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Pakun hekkide, pöösaste ja õunapuude hoolduslõikuse teenust. Soovi korral ka peenarde hooldust. Helista ja küsi lisa tel 5397 734

► Pakun muruniitumise ja trimmerdamise teenust. Kevadel ja sügisel ka lehekoristust. Helista ja küsi lisa tel 5399 3595

REINPAUL

OSTAME KASVAVAT JA LADUSTATUD VÕSA

Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepikud, haavikud jne.

Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee www.reinpaul.ee

ARCO

USALDUSVÄÄRNE KINNISVARAMAAKLER AASTAST 2004 JA KLIENDILEMMIK 2025

Maie Sedrik
5645 4682
maie.sedrik@arcovara.ee

VÄRVIEXPERT

LIIVAPRITSI JA VÄRVITÖÖD

Abrasiivpuhastusest pakume:

- LIIVAPRITS
- SOODAPRITS
- KLAASKUULPRITS
- KLAASIPURUPRITS
- HAVELDAMINE

Värvimine:

- Ehituslikud metallkonstruktsioonid
- Konteinerid/mahutid
- Rasketehnika
- Teras ja valuveljed
- Erinevad metalltooted

- Leivatsehhi, Oru küla Kose vald Harju maakond 75103
- Kontakt 5302 0706
- E-mail: info@varviexpert.ee

KES TEEB KAEVU?

Balti Puurkaev

Lühikesed järjekorrad, kiire teenindus!

- maasoojuskaevude puurimine
- puurkaevude puurimine ja puhastamine
- süvaveepumpade ja septikute paigaldus
- vee- ja kanalisatsioonitööd

504 2999, 508 9848
www.baltipuurkaev.ee

Pargi 9, Kose alevikus E-R 9-18 L 9-16

KOSE ehituskaup

EHITUS • AED • KODU ehitus- ja viimistlusmaterjalid (prussid, värvid, segud, kipsplaadid, OSB)

aia- ja kodukaubad (mullad, väetised, tööriistad)

elektritarvikud ja tööriistad (kaablid, pistikud, tööriistad)

sanitaar- ja kütelahendused (boilerid, torud, liitmikud)

Pargi 9, Kose alevik E-R 9-18 L 9-16 6756 440

kosekauplus@gmail.com
FB: Kose Ehituspoed

VOTEX house

Selle reklaamiga täistunnaga kaup -10%

R, 08.05 Kose keskplatsil kl 9-15.00

Votex House puuvillase ja puuvillasatiinist voodipesu **SUURMÜÜK!** www.votex.ee

Olde+

+ AKENDE PESU

Olde Pluss OÜ, tel 503 6007, oldepluss@gmail.com

Ranna Tehnogrupp

- Kaevu-, lammutus-, laadimistööd laadur-ekskavaatoritega.
- Harjamis- ja veotööd traktoriga.
- Tee-äärte ning heinamaade niitmine poom- ja hooldusniidukitega.

E-mail: info@rannatehnogrupp.ee • tel: 502 3466

kose auto

- Autode hooldus ja remont, diagnostika.
- Rehvitööd.
- 3D sildade reguleerimine.
- Kliimaseadmete täitmine.
- Autode, busside, veoautode kere- ja värvitööd.

E-R 8-17.00 Vahtra 19, Kose
Tel: 6756333, 5188220

Ostan **GARAAŽI** Kose-Uuemõisas
Tel 5656 7569

Katusehooldus.ee KATUSED KORDA

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värsket välisilmet
- Küsi hinnapakumist: tel. 53 329 176 info@katusehooldus.ee www.katusehooldus.ee

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

3. juunil alates kella 10.00 **KOSE KULTUURIKESKUSES** Ettoregistreerimine (kell 9-16) telefonil **5323 2454**

- *kuivasilmatest
- *silmarõhu mõõtmine
- *optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

LANDEKER OÜ

OSTAME PÖLLU- JA METSAMAAD

Hind kuni 15000 eurot/ha, ka läbi raiutud ja hüpoteebiga. Ettemaksuvõimalus, kiire tehing.

LANDEKER OÜ tel 511 0415 517 9866 info@landeker.ee www.landeker.ee

TALLINNA KREMATOORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSED MATUSE VORMISTAMISE VÕIMALUS INTERNETIS KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI ÖÖPÄEVARINGNE TRANSPORT KAKS KABELIT

www.krematoorium.ee Pärnamäe tee 36, Tallinn telefon 623 8808 (24h)

Forsius Matusebüroo

HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSED ÜLE EESTI ÖÖPÄEVARINGNE LAHKUNU TRANSPORT

Tartu mnt 52, Tallinn telefon 56 272 222 (24h) www.forsius.ee